

kocht Steinhoff de gehele portefeuille van Genesis aan voor een bedrag van 452 miljoen euro. Viceroy schrijft dat in 2015 duidelijk werd dat Genesis 100 miljoen euro heeft verdiend op deze transactie ten laste van Steinhoff. Op het moment van verkoop bestond binnen Genesis naast Kika-Leiner geen bedrijvigheid.

ONREGELMATIGHEDEN IN BOEKHOUDING

Op 5 december 2017 verraste Steinhoff de financiële wereld met het bericht dat onregelmatigheden met betrekking tot boekhoudkundige waarderings bij bepaalde activa waren geconstateerd en dat CEO Markus Jooste per direct was opgestapt. Deze niet-Zuid-Afrikaanse activa werden in de jaarrekening over 2016 nog gewaardeerd op 6 miljard euro. Accountantsorganisatie PwC is aangesteld om een onafhankelijk forensisch boekenonderzoek te doen. Als reactie op dit bericht daalde de beurskoers met ruim 80 procent. De schade voor de aandeelhouders door deze beursval bedraagt 12 miljard euro. Steinhoff publiceerde op 6 december 2017 een persbericht waarin melding wordt gemaakt van het aantrekken van nieuwe liquiditeit door verkoop van *non-core assets* en inter-company financiering. Volgens Steinhoff zou dit aandeelhouders moeten geruststellen: het concern kan de operationele activiteiten blijven financieren en de schuld verlagen.

Sinds het persbericht begin december volgen de negatieve ontwikkelingen elkaar in hoog tempo op. Op 13 december 2017 verklaart Steinhoff dat de jaarrekening over 2016 zal moeten worden herzien. President-commissaris Christo Wiese, die op dat moment interim CEO was, en zijn zoon Jacob stappen een dag later op. De neergang van Steinhoff raakt Wiese persoonlijk in zijn vermogen dat naar verluidt door de koersdaling met ongeveer 5 miljard dollar is gedaald. Verschillende nieuwe

benoemingen van onafhankelijke bestuurders worden aangekondigd die de governance-structuur moeten verstevigen. Op 2 januari 2018 blijkt dat ook de jaarcijfers over 2015 moeten worden herzien. Beleggers kunnen nu dus niet meer vertrouwen op gecontroleerde financiële jaarrapportages sinds de beursgang in 2015.

ZOEKTOCHT NAAR LIQUIDITEIT

Tijdens de onderhandelingen met geldverstrekkers verklaart Steinhoff op 19 december 2017 dat bepaalde kredietverstrekkers zich terugtrekken. Steinhoff heeft 10,7 miljard euro aan schuld uitstaan waarvan circa 15 procent binnen 12 maanden vernieuwd zal moeten worden. De bestaande kredietfaciliteiten van in totaal 12,7 miljard euro waren ten tijde van de bespreking niet volledig benut.

In een update over de liquiditeit op 4 januari 2018 meldt Steinhoff dat de onderhandelingen met de geldverstrekkers doorgaan. Tegelijkertijd treedt de financiële topman Ben la Grange af als bestuurder om zich volledig te kunnen richten op het behouden en verwerven van liquiditeit voor het bedrijf. Hij wordt vervangen door Philip Dieperink (huidig CFO Steinhoff UK), die sinds 2001 verschillende financiële posities binnen het concern heeft bekleed. Tevens wordt aangekondigd dat een onafhankelijke expert schuldherstructurering wordt aangezocht om het management te ondersteunen in, wat oogt als, het vechten voor het voortbestaan van het concern. Een aandeelhoudersvergadering om de benoemingen van de nieuwe bestuurders te bekrachtigen, zal binnen afzienbare termijn worden georganiseerd, aldus Steinhoff.

Dat de nood om kasgeld hoog is, blijkt op 5 januari 2018. Verschillende winkelpanden staan op een lijst om verkocht te worden. Zelfs het vliegtuig van het concern met een boekwaarde van 25 miljoen

euro staat te koop. Ondertussen is de beurskoers sinds het dieptepunt alweer verdubbeld. Het onderzoek van PwC is nog in volle gang.

ACTIE VEB EN EUROPEAN INVESTORS

De VEB en European Investors zetten grote vraagtekens bij de informatievoorziening van Steinhoff aan beleggers. Om het vertrouwen te herstellen, zal Steinhoff actief openheid van zaken moeten geven aan beleggers. De beleggersverenigingen roepen daarom op tot een constructieve dialoog tussen Steinhoff en alle beleggers.

De VEB en European Investors hebben op 8 december 2017 Steinhoff en 15 bestuurders en commissarissen aansprakelijk gesteld voor de door de aandeelhouders geleden schade. In zijn eerste formele reactie heeft Steinhoff aangegeven half januari 2018 met een inhoudelijk antwoord te komen.

ONDERZOEK NAAR ACCOUNTANTSCONTROLE

Omdat Steinhoff heeft aangegeven dat zowel de jaarrekening over 2016 als over 2015 geen getrouw beeld geeft van de financiële positie van Steinhoff, wordt ook kritisch gekeken naar de rol van de controlerend accountant. De Nederlandse vestiging van accountantsorganisatie Deloitte controleert sinds 2016 de jaarrekening van Steinhoff. Deloitte heeft Steinhoff over het boekjaar 2015-2016 een goedkeurende verklaring gegeven. Nadat Steinhoff moest concluderen dat de jaarrekening van 2016 niet langer voldoet aan de eisen van de Nederlandse wetgeving heeft Deloitte de toestemming om gebruik te maken van de controleverklaring ingetrokken.

De Autoriteit Financiële Markten heeft laten weten onderzoek te doen naar de door accountantskantoor Deloitte uitgevoerde controles van de jaarrekeningen van Steinhoff.

DE VEB EN EUROPEAN INVESTORS ZETTEN GROTE VRAAGTEKENS BIJ DE INFORMATIEVOORZIENING VAN STEINHOFF AAN BELEGERS